

Anbefalinger til udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen

Partnerskab for udbredelse af
velfærdsteknologi i ældreplejen

Anbefalinger til udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen

1. udgave

Udgivet: September 2025

Udgivelse: Ældreministeriet

Design: 4PLUS4

ISBN (digital): 978-87-85377-08-1

ISBN (tryk): 978-87-85377-09-8

Henvendelse om publikationen kan ske til:

Ældreministeriet

Holbergsgade 6

1057 København

Tlf. 33 92 93 00

Publikationen kan hentes på Ældreministeriets hjemmeside:

www.aeldremin.dk

Indhold

En fælles vision for velfærdsteknologi.....	5
Velfærdsteknologi som løftestang for det gode liv	6
Velfærdsteknologi som førstevalg med afsæt i borgerens behov	6
Et sammenhængende økosystem for velfærdsteknologi.....	7
 Et samfund i forandring	 8
 Partnerskabets anbefalinger til udbredelse og skalering af velfærdsteknologi.....	 12
Anbefaling 1: Velfærdsteknologi skal tage udgangspunkt i borgeren	 15
Anbefaling 2: Medarbejdere og ledere skal være med hele vejen.....	16
Anbefaling 3: Civilsamfund og pårørende er hjælpere til velfærdsteknologisk tryghed	17
Anbefaling 4: Borgere skal kunne se og opleve velfærdsteknologi	19
Anbefaling 5: Viden skal accelerere udbredelse og skalering.....	20
Anbefaling 6: Investeringer skal fokuseres på modne teknologiske løsninger	21
Anbefaling 7: Klare linjer på den juridiske spilleplade	22
 Partnerskabets sammensætning	 24
 Litteraturliste.....	 26

En fælles vision for velfærdsteknologi

Velfærdsteknologi rummer et stort potentiale for at styrke kvaliteten i ældreplejen, lette arbejdsgangene og øge borgernes selvhjulpenhed. Alligevel er det svært at få spredt de gode løsninger til alle borgere i Danmark. Der er derfor behov for, at alle aktører på tværs af stat, kommuner, leverandører og civilsamfund i fællesskab tager ansvar for at løfte udbredelsen af velfærdsteknologi.

Partnerskab for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen deler en klar vision for fremtidens ældrepleje:

Partnerskabet ønsker en ældrepleje, hvor målrettet brug af velfærdsteknologi er en naturlig og meningsfuld del af hverdagen – som styrker livskvaliteten for borgerne, skaber tryghed for de pårørende og frigør tid til omsorg og nærvær hos medarbejderne.

Udbredes velfærdsteknologi klogt, har det stort potentiale for at give gevinster på fire overordnede planer:

- **For borgerne:** Velfærdsteknologi vil give borgerne øget selvhjulpenhed, tryghed, værdighed og livskvalitet.

- **For medarbejderne:** Velfærdsteknologi vil give medarbejderne i ældreplejen mere tid til nærvær, pleje og omsorg. Samtidig reduceres den fysiske belastning, så arbejdsmiljøet forbedres.

- **For kommunerne:** Velfærdsteknologi muliggør driftsmæssige og økonomiske gevinster gennem en mere fleksibel ressourceanvendelse, så tid og medarbejdere kan bruges, hvor behovet er størst.

- **For virksomheder og samfundet som helhed:** Med de demografiske udfordringer bliver velfærdsteknologi afgørende for en bæredygtig velfærdsmodel, som danske virksomheder også bidrager til. Samtidig styrker velfærdsteknologi dansk innovation og eksport.

Borgerne skal ikke blot acceptere velfærdsteknologi – de skal kunne se meningen med den og selv efterspørge den. Partnerskabets overordnede vision for udbredelse af velfærdsteknologi tager afsæt i tre centrale mål, som tilsammen danner fundamentet for partnerskabets anbefalinger:

- Velfærdsteknologi som løftestang for det gode liv.
- Velfærdsteknologi som førstevalg med afsæt i borgerens behov.
- Et sammenhængende økosystem for velfærdsteknologi.

Velfærdsteknologi som løftestang for det gode liv

Velfærdsteknologi skal ikke bare være en praktisk løsning – det skal være en løftestang for det liv, man ønsker at leve. Et liv med frihed til at træffe egne valg, holde fast i vaner og værdier og tage hverdagen i egne hænder – også når kroppen sætter sine naturlige begrænsninger. Velfærdsteknologi giver mulighed for at kunne blive i sit hjem, åbne døren for gæster, tage sin egen jakke på eller bestemme, hvornår og hvordan man vil have støtte og hjælp. Med andre ord er velfærdsteknologi et vigtigt element til forebyggelse og rehabilitering. Velfærdsteknologi skal ikke få borgerne til at bevæge sig mindre, men skal understøtte funktionstræning, bevægelse og fysiske forbedringer for borgerne som centrale komponenter i deres mulighed for at bevare deres livskvalitet.

Det handler om fleksibilitet, værdighed og retten til at være noget for sig selv og andre – hele livet igennem. Derfor er det partnerskabets klare ambition, at udbredelsen af velfærdsteknologi skal tage udgangspunkt i borgerens liv, ønsker og handlekraft. Velfærdsteknologien understøtter uden at tage over. Den frigør tid til nærvær uden at fjerne det menneskelige, og den baner vej for, at hjælp gives med respekt for det, den enkelte stadig kan og vil selv.

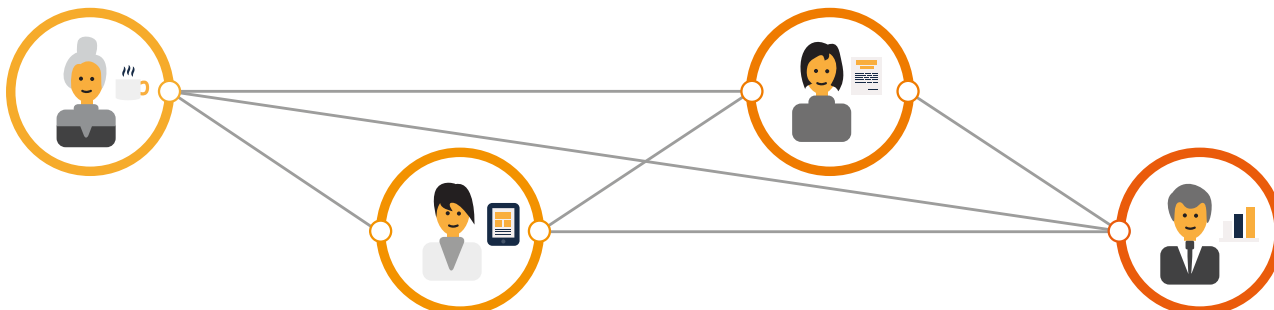
Velfærdsteknologi som førstevalg med afsæt i borgerens behov

Danmark står over for et markant demografisk skifte. Det vil betyde flere ældre og mangel på medarbejdere. I lyset af denne udvikling er det ikke længere et spørgsmål om, hvorvidt vi skal tænke velfærdsteknologi ind i kerneopgaven – men hvordan og hvor hurtigt. Det er ligeledes påpeget af både Robusthedskommissionen og Sundhedsstrukturkommissionen – og det gælder på tværs af velfærdsområder. Det betyder, at velfærdsteknologi fremover skal tænkes med fra begyndelsen, når nye tiltag planlægges i ældreplejen. Det skal ske både i organiseringen af arbejdsopgaverne og i selve tilrettelæggelsen af indsatser til borgerne. Her bør velfærdsteknologiske løsninger indgå som en naturlig del af vurderingen og tildelingen af støtte og hjælp, og det bør anerkendes bredt, at digital velfærd er god velfærd. Denne tilgang er ikke kun nødvendig for at imødegå ressourceknaphed og rekrutteringsudfordringer, men også fordi mange af de velfærdsteknologiske løsninger, vi allerede har i værktøjskassen, skaber reel værdi – for både borgere og medarbejdere.

Velfærdsteknologi er også en nøgle til at skabe et mere bæredygtigt og meningsfuldt arbejdsliv for medarbejderne i ældreplejen. Når velfærdsteknologien overtager de mest ensformige og fysisk belastende opgaver for medarbejderne, frigøres tid og overskud til det, der virkelig betyder noget: nærvær, faglighed og relationer. Velfærdsteknologi er ikke en erstatning for den menneskelige omsorg – den er med til at sikre, at vi kan blive ved med at levere den.

Et sammenhængende økosystem for velfærdsteknologi

Partnerskabet ser et stort potentiale i at få udbredt og skaleret velfærdsteknologiske løsninger, der allerede har vist deres værdi i praksis. Partnerskabet ønsker, at der arbejdes i retning af, at når der er en dokumenteret effekt af en velfærdsteknologisk løsning, jf. boks 1, så skal den som udgangspunkt udbredes, hvis den skaber værdi.

Boks 1

Dokumenteret effekt ved velfærdsteknologiske løsninger

I anbefalingerne bruges termen 'dokumenteret effekt' til at tydeliggøre behovet for transparens i forhold til, hvordan effekten er målt, og hvad den er målt på. Dokumenteret effekt kræver ikke nødvendigvis, at der foreligger en forskningsartikel, men det kræver, at der er en systematisk og gennemsigtig tilgang til at dokumentere, hvilke resultater den velfærdsteknologiske løsning skaber.

Når partnerskabet anbefaler at udbrede og skalere løsninger med dokumenteret effekt, så menes der løsninger med en gennemsigtig beskrivelse af, hvilken værdi løsningen skaber, og hvordan denne værdi er opgjort. Det er ikke for at måle for målingens skyld, men for at sikre, at de gode løsninger udbredes. Det er denne fælles forståelse, der danner grundlag for skalering og udbredelse af velfærdsteknologiske løsninger. Aktørerne bør trække på hinandens erfaringer og bygge videre på det, der allerede har dokumenteret effekt – og det kræver tillid til, at den viden og erfaring, der deles, er transparent og kan efterprøves.

Borgere, medarbejdere, kommuner og virksomheder spiller alle en vigtig rolle i forhold til udbredelse og skalering af velfærdsteknologi, fordi de gode løsninger opstår i samspil. Der er brug for et sammenhængende økosystem, hvor aktører, viden og erfaringer bindes bedre sammen, så løsninger ikke forbliver lokale, men bringes bredere i spil. Det kræver fælles vilje, koordination og strukturer, der understøtter både skalering og spredning. I partnerskabet er der en fælles forståelse af, at vi kun kan lykkes med udbredelse og skalering af velfærdsteknologi, hvis aktørerne på tværs af feltet i langt højere grad forstærker hinandens styrker. I dag spredes kræfterne ofte i mange retninger. Hvis vi skal realisere potentialet i velfærdsteknologi, kræver det, at vi arbejder sammen på tværs og bygger videre på hinandens idéer, erfaringer og løsninger.

Vi skal skabe løsninger, der virker i praksis, fordi de er blevet udviklet i tæt kontakt med dem, der skal bruge dem. Det kræver mod til at eksperimentere og vilje til at dele både succeser og fejl. Når aktører – kommuner, leverandører, medarbejdere og ledere – arbejder sammen og bygger videre på hinandens idéer, erfaringer og løsninger, åbner vi for hurtigere spredning, stærkere løsninger og bedre udnyttelse af ressourcerne. Det er ikke kun nødvendigt – det er vores bedste mulighed for at bringe velfærdsteknologi i spil som et redskab, der kan skabe reel forandring for både borgere og medarbejdere.

Et samfund i forandring

I takt med samfundets demografiske udvikling har der de senere år været stort fokus på kerneværdierne i og fremtidssikring af både ældreområdet og samfundet bredt set.

I april 2024 indgik regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre en aftale om en reform af ældreområdet. Ældrereformen bygger på en ambition om en ældrepleje, der tager udgangspunkt i, at mennesker er forskellige – også når vi bliver ældre. Ældrepleje skal understøtte et liv med mest mulig livsglæde, hvor vores funktionsevne og selvhjulpenhed opretholdes længst muligt. Det afspejles i de tre bærende værdier i ældrereformen: selvbestemmelse for den ældre, tillid til medarbejdere og ledelse samt et tæt samspil med de pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfundet.

Partnerskab for udbredelse af velfærdsteknologi er nedsat som et led i aftalen om ældrereformen. Velfærdsteknologi forstås i denne afrapportering som værende både digitale og analoge teknologier, jf. boks 2.

Kategorier af velfærdsteknologi

Velfærdsteknologi er et paraplybegreb med en række kategorier, som alle dækker over forskellige typer af løsninger – herunder løsninger med kunstig intelligens. Velfærdsteknologi kan for eksempel grupperes indenfor følgende områder:

■ **Monitorering, sensorer og data**

Teknologier til at se, høre, tale, skrive, regne, optage og afspille lyd, telefonere, varsle, alarmere, tracke, lokalisere, positionerings- og sporingsteknologier, skærmbesøg, omgivelseskontrol, monitorering, patientkald, planlægning, erindring, måleinstrumenter og informationsteknologi m.m.

■ **Indretning og tilpasning af lokaliteter**

Bad, toilet og køkken, belysning, borde, stole, sæder, puder, dyner, senge og madrasser til forebyggelse, kompensering og behandling. Støttegreb, løfteplatforme, trappelifte og ramper m.m.

■ **Personlig pleje, medicinering og sygeplejeartikler**

Løsninger til toiletbesøg, inkontinens, personlig hygiejne, seksuallivet, beklædning, støttestrømper, doseringsæsker, medicineringsrobotter, sygeplejeartikler m.m.

■ **Mobilitet og transport**

Forflytnings- og vendehjælpemidler og personløftere. Ganghjælpemidler, kørestole, siddesystemer, formstøbte sæder, tryksårsforebyggende puder, hovedstøtter, halskraver, positioneringsbælter- og seler, cykler, biltilpasninger og orienteringshjælpemidler m.m.

■ **Udstyr, inventar og indretning**

Pleje- og hospitalssenge, behandlingslejer, inventar til sengestuer og baderum, støttegreb, håndlister, kommunikations- og IT-løsninger, belysning, hygiejne og desinfektion m.m.

■ **Rehabilitering, træning og sansestimulering**

Teknologier beregnet til undervisning og træning, som har til formål at forbedre en persons evne til at udføre fysiske, mentale og sociale aktiviteter. Lejringsprodukter, madrasser, sansestimulerende produkter, vægte, træningsredskaber, massagestole m.m.

■ **Beskæftigelse, sport, fritid og hjem**

Arbejdsborde, arbejdsbænke, kontorstole og værktøj. Hjælpemidler til leg, idræt, hobby og andre aktiviteter. Velfærdsteknologier til madlavning, emballageåbnere, gribere, tilpasningsgreb, opvask, spise og drikke, rengøring og vedligeholdelse af tøj m.m.

Kilde:

Danish.Care – branchen for hjælpemidler og velfærdsteknologi.

Forskellige undersøgelser peger på, at udbredelse af modne velfærdsteknologier på ældreområdet kan frigive tid, styrke kvaliteten og understøtte den ældres selvbestemmelse¹. Velfærdsteknologi er dermed til gavn for både det enkelte individ, medarbejderne og også for samfundet i sin helhed.

Samtidig ser vi ind i en fremtid med strukturelle udfordringer, hvor den andel af befolkningen, der har behov for pleje, vil blive større, mens der er færre medarbejdere til at give pleje og omsorg. Partnerskabets anbefalinger kommer derfor på et tidspunkt, hvor både samfundet og tidligere erfaringer kalder på udbredelse og skalering af velfærdsteknologiske løsninger. Denne omstilling er allerede i gang, og partnerskabets anbefalinger skal derfor ses i sammenhæng med og i forlængelse af de øvrige tiltag, der sker på området, jf. boks 3.

Eksempelvis tager partnerskabets mål om, at velfærdsteknologi bør være førstevalg med afsæt i borgerens behov, udgangspunkt i anbefalinger om at indføre princippet om *digitalt og teknologisk først*, som er foreslået af Robusthedskommissionen og Sundhedsstrukturkommissionen.

Ældreområdet er tæt forbundet til andre velfærdsområder. Partnerskabet ser store potentialer i de koblinger og organisatoriske sammenhænge, der kan skabes og drages nytte af, når det gælder forpligtende samarbejder og erfaringsudvekslinger i udbredelsen af velfærdsteknologi i ældreplejen. Sundhedsreformen og regeringens strategi for life science giver nye muligheder for samarbejde, som partnerskabet vil se positivt på at indtænke i regeringens strategi for udbredelse af velfærdsteknologi. Blandt andet etableres som led i sundhedsreformen 17 nye sundhedsråd i regionerne.

¹ CareNet, Danish.Care og Teknologisk Institut, Velfærdsteknologi i de danske kommuner (2024), 2024
IT-branchen, Potentialer ved velfærdsteknologi: analyse 2023, 2023
KL, Velfærdsteknologi i Norden i en tid med mangel på arbejdskraft, 2022
Lassen, Anna Marie, Velfærdsteknologi i et medarbejderperspektiv: Et kvalitativt studie af kommunale medarbejderes erfaringer med velfærdsteknologi, Tidsskrift for omsorgsforskning, 2017
Aaen, Joan et. al, 10 år med velfærdsteknologi: Strategi og praksis, Samfundslederskab i Skandinavien, 2018

Boks 3

Partnerskabet har i sit arbejde haft fokus på at bygge videre på den omstilling, der har pågået de seneste år. Derfor har partnerskabets arbejde også taget udgangspunkt i tidligere analyser og konklusioner fra bl.a. følgende:

■ **Robusthedskommissionen**

I september 2023 udkom Robusthedskommissionen med sine anbefalinger til løsning af de grundlæggende udfordringer i sundhedsvæsenet og på ældreområdet med sikring af uddannet og kompetent personale i hele landet.

■ **Aftale om en reform af ældreområdet**

I april 2024 indgik regeringen en bred politisk aftale om en reform af ældreområdet, der tager udgangspunkt i, at mennesker er forskellige – også når vi bliver ældre – og derfor er selvbestemmelse, omsorg og gode relationer afgørende for, at man kan blive ved med at leve et liv med livsglæde i stærke fællesskaber.

■ **Sundhedsstrukturkommissionen**

I juni 2024 udkom Sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger og forslag til modeller for, hvordan det danske sundhedsvæsen kan organiseres.

■ **Strategi for life science frem mod 2030**

I november 2024 udkom regeringens life science strategi, der har fokus på at styrke udviklingen og anvendelsen af velfærdsteknologiske løsninger. Strategien skal sikre sammenhæng mellem forskning, innovation og praksis.

■ **Aftale om en sundhedsreform**

I november 2024 indgik regeringen en bred politisk aftale om en sundhedsreform, som vil styrke sundhedsvæsenet og rykke det tættere på borgerne.

■ **Den Digitale Taskforce for kunstig intelligens**

Med aftale om kommunernes og regionernes økonomi 2025 besluttede regeringen, KL og Danske Regioner at nedsætte en Digital Taskforce for kunstig intelligens, der bl.a. skal understøtte, at der sættes retning for brugen af kunstig intelligens i den danske offentlige sektor.

■ **Aftale om kommunernes økonomi 2026**

I maj 2025 blev der med aftale om kommunernes økonomi for 2026 taget væsentlige skridt mod at styrke borgeres mulighed for at give samtykke til datadeling – og til øget it-samarbejde på tværs af kommunerne.

■ **Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029**

I juni 2025 lancerede regeringen, KL og DR den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029, der bl.a. skal skabe rammen om en digital offentlig sektor, der gør brug af nye teknologier for at skabe værdi for borgere, myndigheder og virksomheder.

Kilder:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, "Robusthedskommissionens anbefalinger", 2023
Social-, Bolig- og Ældreministeriet, "Aftale om en reform af ældreområdet", 2024
Sundhedsstrukturkommissionen, "Sundhedsstrukturkommissionens rapport", 2024
Regeringen, "Strategi for life science frem mod 2030", 2024
Indenrigs- og Sundhedsministeriet, "Aftale om sundhedsreform 2024", 2024
Digitaliseringsministeriet, "Mere tid til det vigtige", 2025a
Finansministeriet, "Aftale om kommunernes økonomi for 2026", 2025
Digitaliseringsministeriet, "Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029", 2025b

Partnerskabets anbefalinger til udbredelse og skalering af velfærdsteknologi

Partnerskab for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen udspringer af ældrereformen. Partnerskabets opgave har været at komme med anbefalinger til, hvordan velfærdsteknologi, herunder kunstig intelligens, kan udbredes og skaleres i ældreplejen. Anbefalingerne har både fokus på initiativer, der kan igangsættes i fællesskab, og initiativer de enkelte aktører kan bidrage til at realisere.

Partnerskabets anbefalinger skal bidrage til at kvalificere og prioritere initiativerne i den nationale strategi for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen.

På de følgende sider uddybes anbefalingerne.

Anbefaling 1:

Velfærdsteknologi skal tage udgangspunkt i borgeren

Velfærdsteknologi er ikke blot en teknisk løsning – den bidrager til borgerens selvhjulpethed og evne til at mestre hverdagen. Når den ældre er bruger af velfærdsteknologiske løsninger, skal udviklingen og implementeringen tage udgangspunkt i, hvordan det understøtter selvhjulpethed og hverdagsmestring for den enkelte. Det kan lyde enkelt og indlysende, men det kræver en konsekvent og målrettet indsats at understøtte, at velfærdsteknologi faktisk når ud til de mennesker, den er skabt til. Derfor er borgerinddragelse ikke en valgmulighed – det er en forudsætning.

Kun ved at tænke borgerne ind fra starten og hele vejen igennem udviklingen og ibrugtagning af velfærdsteknologiske løsninger kan vi sikre, at løsningerne skaber værdi i den virkelige verden. Det kræver en fælles indsats og stærke fortællinger, der bygger på borgernes egne behov og erfaringer fra idé til implementering. Samtidig skal velfærdsteknologi være tilgængeligt, simpelt, forståeligt og trygt at anvende for alle borgere, uanset alder, funktionsniveau eller teknologiske forudsætninger.

Partnerskabet anbefaler, at borgernes perspektiver inddrages målrettet i udviklingen og anvendelsen af velfærdsteknologiske løsninger.

Partnerskabet understreger, at borgerinddragelse bør være et gennemgående og vedvarende fokusområde. Det handler om at involvere borgerne og sikre, at deres perspektiver, behov og hverdagsliv tænkes med – fra udvikling over implementering til drift og videreudvikling. Borgernes stemme er central for at sikre løsninger, der reelt skaber værdi, giver mening i praksis og understøtter en værdig hverdag. Anbefalingen er i tråd med Sundhedsreformen, hvor det etableres, at digital og teknologisk støtte skal være en rettighed, når det er fagligt meningsfuldt og forsvarligt for borgeren.²

Hertil er det vigtigt, at de borgere, der ikke får imødekommet deres behov gennem anvendelse af velfærdsteknologiske løsninger, stadig tilbydes den hjælp, de har brug for. Velfærdsteknologi skal altid tages i brug efter en konkret og individuel vurdering og være foreneligt med borgernes sikkerhed og værdighed.

I praksis kan anbefalingen realiseres ved, at:

- virksomheder husker at inddrage borgere i udvikling af ny velfærdsteknologi og tilpasning af eksisterende.
- alle aktører har fokus på, at borgere har forskellige forudsætninger for at ibrugtage velfærdsteknologi i deres hverdag. Derfor går kommunerne og private leverandører af helhedspleje i dialog med borgere om velfærdsteknologiske løsninger med henblik på at gøre borgerne trygge i anvendelsen af løsningerne.
- medarbejdere i kommunerne og hos private leverandører af helhedspleje tilbyder faglig instruktion og træning i brugen af den bevilligede velfærdsteknologi på borgerniveau, så den enkelte lærer at anvende og se mulighederne med løsningen.

Anbefaling 2: Medarbejdere og ledere skal være med hele vejen

Det er medarbejderne, der oversætter velfærdsteknologien i mødet med den enkelte borger. Teknologi ændrer ikke hverdagen i ældreplejen, hvis de medarbejdere, der står tættest på borgerne, ikke er klædt på til brugen af det. Derfor skal medarbejdere og ledere have de rette kompetencer – og inddrages i arbejdet med ny velfærdsteknologi. Det gælder både kompetencer i brugen af konkrete løsninger, men også i deres rolle som faglige aktører i en velfærdsteknologisk omstilling.

Partnerskabet anbefaler, at medarbejdernes kompetencer inden for velfærdsteknologi styrkes, og at deres erfaringer og viden bringes aktivt i spil i udvikling og anvendelse af velfærdsteknologiske løsninger.

En systematisk og praksisnær kompetenceudvikling giver ikke blot teknologisk tryghed, men styrker medarbejdernes ejerskab, arbejdsglæde, arbejdsmiljø samt faglige stolthed. Medarbejderne skal klædes på til at sikre, at borgere matches med de rette velfærdsteknologiske løsninger, der skaber værdi og understøtter borgerens livskvalitet. Det betyder dog ikke, at alle medarbejdere skal kende alle teknologier. Der er flere kommuner, der har etableret velfærdsteknologipiloter, som går forrest i arbejdet med nye teknologier, og it-pedeller, som kan bistå med support, når skærmen er gået i sort, eller faldalarmen mangler batteri.

Ledelsen bør ligeledes have øje for, at der lokalt tilrettelægges processer, der muliggør, at det fulde potentiale realiseres – herunder klare krav og forventninger til medarbejderne i forhold til at implementere velfærdsteknologien. Det kræver opmærksomhed på flere niveauer løbende at give den rette kompetenceudvikling og tid til omstilling til nye arbejdsgange.

Dette er i tråd med Robusthedskommissionens fokus på, at øgede digitale kompetencer og teknologiforståelse blandt ledere og medarbejdere i ældreplejen er centrale forudsætninger for at indfri potentialerne ved velfærdsteknologi.

I praksis kan anbefalingen realiseres ved, at:

- der afsættes ressourcer til at styrke medarbejdernes og lederes kompetencer inden for velfærdsteknologi. Det kræver et tæt samarbejde mellem kommuner og uddannelsesinstitutioner om at udvikle og tilbyde målrettede læringsforløb, der klæder både elever, studerende og ansatte på til at bruge teknologiske løsninger.
- udbud og anvendelse af efteruddannelse og kurser styrkes. Det kan både være formel uddannelse som arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) og diplomuddannelser eller e-læringsmateriale udarbejdet af uddannelsesinstitutioner, virksomheder og kommuner.
- medarbejdere inddrages i behovsafløsning, idégenerering, udvikling og valg af teknologiske løsninger. Det kan fx gøres gennem MED-udvalg eller ved at udpege velfærdsteknologimedarbejdere, så der er etablerede processer, hvor både behov, ønsker og idéer kan opsamles.
- ledere klædes på til at tage ansvar for teknologiledelse og organisatorisk forankring for at understøtte, at velfærdsteknologi anvendes kvalificeret, kontinuerligt og med høj faglig kvalitet, fx gennem obligatoriske e-læringskurser. Således kan ledelsen tage højde for den tid, der er forbundet med at implementere og understøtte organisatorisk forankring af velfærdsteknologiske løsninger.

Anbefaling 3:

Civilsamfund og pårørende er hjælperyttere til velfærdsteknologisk tryghed

En kerneværdi i ældrereformen er tæt samspil med pårørende, civilsamfund og lokale fællesskaber. Det er også væsentligt i forhold til velfærdsteknologi. Pårørende og civilsamfund er vigtige sparringspartnere, når det kommer til at hjælpe borgere i gang med og blive trygge ved velfærdsteknologi.

Det kan være en barriere for udbredelse af velfærdsteknologi, hvis opbakningen fra og inddragelsen af pårørende og civilsamfund mangler. Aktuelt er der dog begrænset viden om, hvordan pårørendes og civilsamfundets holdninger til velfærdsteknologi påvirker udbredelsen.

Partnerskabet anbefaler, at kommuner, leverandører og andre relevante aktører inddrager og går i dialog med pårørende og civilsamfundsaktører om udbredelse af velfærdsteknologi.

Når pårørende og civilsamfund møder velfærdsteknologi med viden, forståelse og tillid, skaber det et langt stærkere afsæt for, at løsningerne bliver brugt og skaber værdi for borgerne.

Det er samtidig væsentligt, at det endelige ansvar for, at borgere oplever reel gavn af velfærdsteknologi, ikke ligger hos de pårørende. Det er vigtigt, at ensomme eller udsatte ældre, der ikke har pårørende eller selv er opsigende, ikke stilles ringere end dem, der har pårørende til at hjælpe. Flere kommuner har allerede gode erfaringer med at anvende civilsamfundet til at formidle gevinsterne ved velfærdsteknologi og hjælpe de ældre borgere i gang. Disse erfaringer kan med fordel bredes ud til flere kommuner.

I praksis kan anbefalingen realiseres ved, at:

- der igangsættes en undersøgelse af pårørendes erfaring, viden, kendskab og holdninger til velfærdsteknologi, og at der på baggrund heraf iværksættes tiltag, der kan imødekomme de behov, undersøgelsen peger på.
- pårørende indtænkes, hvor det er muligt, i forhold til både visitation til og ibrugtagen af ny velfærdsteknologi for at understøtte, at de kan bistå borgeren bedst muligt i dagligdagen. Her skal være en særlig opmærksomhed på de ældre, der ikke har pårørende.
- der skabes mulighed for, at frivillige fra civilsamfundet kan supplere det professionelle arbejde med at formidle viden om velfærdsteknologi til ældre borgere. Den faglige introduktion, oplæring og opfølgning på anvendelsen skal dog altid varetages af kvalificerede medarbejdere for at sikre høj kvalitet, brugersikkerhed og ensartethed i implementeringen.

Anbefaling 4: Borgere skal kunne se og opleve velfærdsteknologi

Velfærdsteknologi forandrer ikke liv, før den bliver en del af borgerens hverdag. Velfærdsteknologien skal være synlig, tilgængelig og meningsfuld for de mennesker, den er tiltænkt. Når borgere får mulighed for at se, røre ved og afprøve teknologiske løsninger, bliver mulighederne virkelige. Det gør det lettere at forstå, hvilke løsninger der findes, og hvordan de kan styrke deres selvhjulpenhed, tryghed og livskvalitet. Det handler om at give borgerne mulighed for at forestille sig en hverdag, hvor velfærdsteknologien bidrager til mere frihed og færre begrænsninger.

Der kan være ulige adgang og manglende kendskab til velfærdsteknologiske løsninger for borgere på tværs af kommuner. Det er vigtigt, at alle borgere har mulighed for at få gavn af velfærdsteknologi – uanset hvor i landet de bor, og uanset hvilke forudsætninger de har for selv at opsøge velfærdsteknologi. Ved at styrke kendskabet til teknologiske løsninger på tværs af kommuner kan vi fremme udbredelse og ibrugtagning af teknologiske løsninger. Dette vil understøtte, at borgerne bliver tryggere ved brugen af velfærdsteknologien.

Partnerskabet anbefaler at gøre velfærdsteknologi tilgængelig for borgerne, så de kan afprøve dem i samarbejde med fagmedarbejdere, pårørende og civilsamfundet.

Muligheden for at se og afprøve velfærdsteknologi styrker kendskabet til løsningerne og giver borgerne mulighed for at efterspørge de teknologiske løsninger. For borgere, der ønsker at købe teknologiske løsninger på eget initiativ, giver det også mulighed for netop det.

Tilgængelighed af velfærdsteknologi vil kunne bygge på eksisterende erfaringer, hvor borgere kan få let adgang til at afprøve og søge om hjælpemidler. Det væsentlige er, at det skal være let for borgerne at opleve og afprøve løsningerne i samarbejde med fagprofessionelle.

I praksis kan anbefalingen realiseres ved, at:

- kommunerne tilvejebringer information om, at velfærdsteknologiske løsninger kan være en del af helhedsplejen til borgerne, og informationen gøres let tilgængelig, fx på kommunens hjemmeside.
- kommunerne igangsætter en tidlig indsats, hvor borgeren har bedst mulige forudsætninger for at forholde sig til velfærdsteknologien og derfor også har overskud, mod og motivation til at tilegne sig nye færdigheder og ændrede vaner.
- kommuner og leverandører giver ældre borgere, pårørende og medarbejdere mulighed for at opleve velfærdsteknologiske løsninger i samspil med fagprofessionelle og frivillige, der kan guide. Det kan fx realiseres via kvikskranker, it-cafeer, sundhedscentre, show rooms, prøvelejligheder, mobile udstillinger mv.

Anbefaling 5: Viden skal accelerere udbredelse og skalering

Hvis vi vil have velfærdsteknologi til at sprede sig hurtigere og skabe forandring og gavn for endnu flere borgere, pårørende og medarbejdere i hele landet, kræver det, at vi deler det, der virker. I dag stopper alt for mange gode erfaringer ved kommunegrænsen.

Viden skal deles på tværs af fagligheder og geografi og på tværs af både kommunale, regionale, private og selvejende aktører. Ikke som tilfældige nedslag, men som en systematisk indsats for kollektiv læring og fælles fremdrift. Når en teknologisk løsning er velafprøvet og har dokumenteret effekt i én kommune, skal den ikke afprøves på ny af næste kommune – den skal løftes videre og skabe reel gavn for endnu flere borgere, pårørende og medarbejdere. På den måde gavner videndeling økosystemet for velfærdsteknologi, jf. partnerskabets tredje mål, fordi godkendelsesprocessen i kommunerne bliver mere smidig, så både kommuner og leverandører sparer ressourcer. Det bidrager til at fremme et stærkt dansk marked for velfærdsteknologi.

Partnerskabet anbefaler, at aktørerne samarbejder om at styrke vidensgrundlaget på tværs af aktører.

Viden kan antage mange former. Der er store potentialer for samarbejde med forskningsinstitutioner. Der kan laves projekter på tværs af kommuner, som udvider undersøgelsesernes population, hvilket giver mere solide resultater. Samtidig har den levende praksis og gensidige inspiration stor betydning i hverdagen. Det gælder både løsningernes virkning i praksis samt den forvaltningsmæssige behandling og godkendelse heraf.

Dette kan imødekomme nogle af de udfordringer, kommuner står overfor med tunge godkendelsesprocesser, komplekse krav i forhold til it-sikkerhed, datalovgivning mv. Disse udfordringer forsinker udbredelsen af velfærdsteknologi og fører ofte til, at nye løsninger ikke når ud til de borgere, der kunne have gavn af dem.

I praksis kan anbefalingen realiseres ved, at:

- kommuner, private leverandører af ældrepleje og evt. andre relevante aktører mødes og udveksler erfaringer i strukturerede samarbejder, hvor de, der har gjort sig erfaringer, går forrest som skaleringsledere og støtter andre kommuner i at lykkes med at udbrede og skabe værdi med løsningerne. Erfaringer samles i en vidensbank på tværs af kommuner og aktører, der skal være bredt tilgængelig.
 - kommuner, private leverandører af ældrepleje og evt. andre relevante aktører undersøger, hvordan der kan udvikles fælles standarder for brug og vurdering af velfærdsteknologi. Nationalt sikres klare retningslinjer for at videndele og anbefale specifikke produkter eller leverandører til andre kommuner eller plejeleverandører, da flere leverandører oplever forskellig tolkning af dette blandt kommuner.
 - det fra nationalt hold prioriteres, at forskning integreres systematisk i udbredelsen af velfærdsteknologi – både i forhold til løsningernes effekt, brugeroplevelse og organisatorisk implementering.
-

Anbefaling 6:

Investeringer skal fokuseres på modne teknologiske løsninger

Der er mange steder fokus på innovation og udvikling af teknologiske løsninger. Fremtidens velfærd kræver dog ikke bare flere idéer – men også at vi satser på det, der virker. Derfor bør der investeres i indsatser, der har langsigtede effekter.

I dag findes der velfærdsteknologiske løsninger med dokumenteret effekt – løsninger, der skaber bedre liv for borgere og et mere bæredygtigt arbejdsmiljø for medarbejdere. Mange af løsningerne vil også give en økonomisk gevinst på sigt. Alligevel forbliver en del af disse løsninger i afprøvningsfasen, fordi investeringerne i deres udbredelse udebliver.

Partnerskabet anbefaler, at der investeres målrettet i at udbrede og skalere teknologiske løsninger med dokumenteret effekt.

Det kan virke ulogisk, at en teknologisk løsning, der har en positiv effekt for borgere – og måske også for medarbejdere eller kommunens økonomi – ikke tages i brug. En del af udfordringen er, at nogle af gevinsterne ved at udbrede en løsning først realiseres på lang sigt eller kan være svære at indregne, hvilket fx gør sig gældende for faktorer som trivsel blandt medarbejdere eller nedbringelse af sygefravær.

Der er et stort potentiale for videndeling omkring opstilling af business cases – og her kan hentes inspiration fra blandt andet arbejdet med Den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM). Det vil ikke blot lette arbejdet for kommunerne – det vil også gøre det mere attraktivt for leverandører og udviklere at investere i løsninger målrettet velfærdsområdet og derved sætte skub i udbredelsen og især skaleringen af velfærdsteknologi. Samtidig banes vejen for i højere grad at indkøbe på baggrund af resultatkontrakter, hvor indkøber og leverandør kan aftale at dele risikoen mellem sig. Såfremt der arbejdes strategisk på at indtænke langsigtede effekter af velfærdsteknologi, vil det bedre kunne prioriteres at investere i udbredelse af velfærdsteknologi.

I praksis kan anbefalingen realiseres ved, at:

- kommuner og private leverandører af ældrepleje samt teknologileverandører samarbejder om at udarbejde en fælles ramme for udvikling af business cases, hvor der er fokus på langsigtede gevinster for blandt andet medarbejdertrivsel og nedbringelse af sygefravær samt effekt, patientsikkerhed og værdi for borgere. Herunder kan det overvejes, hvordan der kan anvendes resultatkontrakter eller andre modeller, når det giver mening. Nationale investeringspuljer og finansieringsmodeller skal være åbne på lige vilkår for offentlige, såvel som for ikke-offentlige leverandører.
- kommuner og private leverandører af ældrepleje samarbejder om indkøb og implementering af velfærdsteknologi.
- der nationalt og kommunalt prioriteres skalering og implementering af gennemtestede løsninger med blik for både kortsigtede og langsigtede gevinster.

Anbefaling 7: Klare linjer på den juridiske spilleplade

Selv de bedste teknologiske løsninger strander, hvis reglerne omkring deres brug er uklare. I dag bremser juridisk usikkerhed om GDPR, MDR-forordning om medicinsk udstyr, datadeling og sektorlovgivning udbredelsen af velfærdsteknologiske løsninger – også selvom de har dokumenteret effekt og høj værdi for både borgere og medarbejdere. På den måde kan hensynet til at passe på borgers data risikere at stå i vejen for at give borgerne den bedst mulige indsats. Potentialerne for velfærdsteknologi kan ikke blive indfriet, hvis ikke der er klare juridiske rammer, der understøtter udbredelse af velfærdsteknologi

I flere kommuner hersker der tvivl om, hvornår og hvordan teknologiske løsninger må sættes i drift. Det gælder især løsninger, der indsamler og behandler data, fx gennem kunstig intelligens, hvor forskelle i juridisk tolkning betyder, at nogle kommuner tager løsningerne i brug, mens andre har behov for afklaring. Det skaber uens praksis, ineffektiv ressourceanvendelse og tabte potentialer for skalering. Samtidig er der en oplevelse af manglende hjemmelsgrundlag til at bringe teknologiske løsninger fra test til drift – særligt når løsningerne går på tværs af sektorområder. Det efterlader et tomrum mellem udvikling og implementering, hvor værdifulde løsninger risikerer at gå i stå, ikke fordi de ikke virker, men fordi reglerne er uklare.

Partnerskabet anbefaler, at der sikres tidssvarende lovregulering, og at der skabes tydelighed og ensretning omkring tolkning af regler for brug af velfærdsteknologi og data, herunder også kunstig intelligens, da det er en forudsætning for at lykkes med udbredelse af velfærdsteknologi.

Det vil skabe mere klarhed for kommunerne i forhold til de juridiske rammer for brugen af konkrete løsninger, og det vil samtidig bidrage til at skalere kommunernes brug af de teknologiske løsninger. Hertil taler det ind i visionen og målsætningerne i både Den Digitale Taskforce for kunstig intelligens, som er nedsat af regeringen, samt den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029.

Det er vigtigt at have fokus på symmetri i lovgivning på tværs af de sektorområder, medarbejderne arbejder på tværs af. For ældreplejen gælder det særligt sammenhængen mellem ældre-, social- og sundhedsområdet. Uden en vis grad af symmetri risikerer borgere at opleve forskellig adgang til velfærdsteknologi afhængigt af den lov, plejen og støtten gives efter.

I praksis kan anbefalingen realiseres ved, at:

- der nationalt klarlægges muligheder for brug af teknologiske løsninger inden for de eksisterende juridiske rammer.
- der nationalt tilvejebringes teknologineutralt lovgrundlag med henblik på at øge mulighederne for brug af teknologiske løsninger, der fx bygger på kunstig intelligens.
- der nationalt samarbejdes med kommuner og private leverandører af ældrepleje for at ensrette den juridiske tolkning af den enkelte løsnings muligheder, fx gennem fælles krav og standarder i forhold til tolkning af lovkrav og data-compliance.

Partnerskabets sammensætning

Partnerskab for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen samler en bred vifte af aktører, der hver især bidrager med værdifuld ekspertise og perspektiver til fremme af velfærdsteknologi i ældreplejen. De repræsenterede er:

- Danish.Care, daværende direktør, Morten Rasmussen.
- Danske Fysioterapeuter, politisk konsulent, Lars Tomlinson.
- Dansk Erhverv, branchedirektør, Tony Bech.
- Danske Professionshøjskoler, direktør for Sundhed, Social og Engineering, Daniel Schwartz Bojsen.
- Danske SOSU-skoler, næstformand, Jeppe Rosengård Poulsen.
- Danske Ældreråd, direktør, Trine Toftgaard Lund.
- Dansk Industri, politisk chefkonsulent, Christian Broholm Andersen.
- Dansk Sygeplejeråd, chef for politik, profession og analyse, Mathilde Thornberg Djervad.
- DigiRehab, udviklingschef, Michael Harbo.
- Ergoterapeutforeningen, chefkonsulent, Mette Bay Nyholm.
- Essity, Senior Brand Manager, Trine Buch.
- FOA, chef for Politik, Strategi og Ledelse, Kasper Manniche.
- Gladsaxe Kommune, stabschef i Social- og Sundhedsforvaltningen, Sanne Kure.
- Guldmann A/S, direktør, Allan Wessman.
- Health Tech Hub Copenhagen, head of Policy & Partnerships, Jannik Zeuthen.
- IDA, chefkonsulent Life Science og Sundhed, Anne Brandt.
- IT-Branchen, chefkonsulent, Asbjørn Ammitzbøll Flügge.
- KL, kontorchef for digitalisering og teknologi, Frederik Nordentoft Andersen, og kontorchef for sundhed og ældre, Trine Overgaard Møller.
- Næstved Kommune, centerchef for Sundhed og Ældre, Torben Klitmøller Hollmann.
- Teton.AI, daværende kommerciel direktør, Claus Ipsen, og chef for Forretningsudvikling & Partnerskaber, Mikkel Thagaard.
- Tunstall, salgs- og marketingsdirektør, Anette Stjerne.
- Ældre Sagen, konsulent, Christine Lønager Boesen.
- Aarhus Kommune, velfærdsteknologichef i Sundhed og Omsorg, Ivan Kjær Lauridsen.
- Aabenraa Kommune, myndighedschef, Bjarne Ipsen.
- Ældreministeriet, afdelingschef, Kirsten Hansen.

Ældreministeriet har varetaget formandskabet for partnerskabet. Desuden har Ældreministeriet sammen med Sundhedsstyrelsens Enhed for ældre og demens sekretariatsbetjent partnerskabet.

Center for Offentlig-Privat Innovation har spillet en central rolle i fremdriften i Partnerskabet for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen ved at facilitere velstrukturerede og engagerende partnerskabsmøder.

Følgende myndigheder har deltaget i partnerskabet som observatører:

- Erhvervsministeriet.
- Digitaliseringsministeriet.
- Finansministeriet.
- Arbejdstilsynet.
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Partnerskabets kommissorium kan læses her: [Ældreministeriet, "Kommissorium for partnerskabet for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen", 2024.](#)

Litteraturliste

Aaen, Joan, Jeppe Agger Nielsen og Kasper Trolle Elmeholdt (2018). 10 år med velfærdsteknologi: Strategi og praksis. *Samfundslederskab i Skandinavien* 33 (3): 236-259.

CareNet, Danish. Care og Teknologisk Institut, Velfærdsteknologi i de danske kommuner (2024), 2024.

Digitaliseringsministeriet (2025a). *Mere tid til det vigtige: Målbillede for udrulning og anvendelse af kunstig intelligens i den offentlige sektor*. Regeringen, KL og Danske Regioner.

Digitaliseringsministeriet (2025b). *Sammen griber vi de digitale muligheder: Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029*. Regeringen, KL og Danske Regioner.

Finansministeriet (2025). *Aftale om kommunernes økonomi for 2026*. Finansministeriet. Aftale om kommunernes økonomi for 2026

Indenrigs- og Sundhedsministeriet (2024). *Aftale om Sundhedsreform 2024*. Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

IT-branchen (2023). *Potentialer ved velfærdsteknologi: Analyse 2023*. IT-branchen.

KL (2022). *Velfærdsteknologi i Norden i en tid med mangel på arbejdskraft: En case-samling over velfærdsteknologi og en kortlægning over arbejdskraftsmangel i Danmark, Finland, Norge og Sverige*. Nordisk Ministerråd og Nordens velfærdscenter.

Kommission for robusthed i sundhedsvæsenet (2023). *Robusthedskommissionens anbefalinger*. Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Lassen, Anna Marie (2017). Velfærdsteknologi i et medarbejderperspektiv - Et kvalitativt studie af kommunale medarbejderes erfaringer med velfærdsteknologi. *Tidsskrift for omsorgsforskning*: 106-117.

Regeringen (2024). *Strategi for life science frem mod 2030*. Erhvervsministeriet.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet (2024). Aftale om en reform af ældreområdet. Social-, Bolig- og Ældreområdet.

Sundhedsstrukturkommissionen (2024). *Sundhedsstrukturkommissionens rapport*. Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

DANISH.CARE

DANSK
ERHVERV

 Dansk
Industri

Dansk
Sygeplejeråd

Danske SOSU-skoler
En uddannelse i livskvalitet

DANSKE
PROFESSIONS-
HØJSKOLER

danske
ældreråd

FOA

 HEALTH TECH HUB
COPENHAGEN

 IT-BRANCHEN

Ældre Sagen

Guldmann™

KL

 Rehab

Tunstall

 Teton

 essity

 AARHUS KOMMUNE

 NÆSTVED

Aabenraa
Kommune

 GLADSAXE

ÆLDREMINISTERIET